

Sprawozdanie za rok 2010

Biblioteka Diecezjalna im. ks. Stanisława Kujota jest agendą diecezjalną i podlega Biskupowi Toruńskiemu. Powołana została dekretem Biskupa Toruńskiego dr. Andrzeja Suskiego z dnia 16 sierpnia 1995 r.

Siedziba Biblioteki (od czasu jej ustanowienia) znajduje się w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej, przez co pełni również funkcję Biblioteki Seminaryjnej.

Księgozbiór Biblioteki początkowo składał się głównie z darów przekazanych na mocy testamentu, kolekcji księży z naszej Diecezji oraz darów od osób świeckich. Z racji na określony profil biblioteki gromadzone są wydawnictwa zwarte i ciągłe z zakresu filozofii, teologii i innych dyscyplin kościelnych. Zgodnie z tym zakresem zaczęto zakupywać nowe pozycje.

Biblioteka zajmuje kilka pomieszczeń, łącznie powierzchnia wynosi około 730 m², w tym 600 m² o magazyny z wydzielonymi miejscami pracy, niewielkie archiwum, pokój bibliotekarzy i ksero. Natomiast na pozostałych 130 m² rozlokowano czytelnię z 30-ma stanowiskami pracy i wypożyczalnię.

Księgozbiór Biblioteki Diecezjalnej liczy około 80 tys. woluminów i 219 tytułów czasopism, z czego ok. 14,5 tys. znajduje się w wolnym dostępie w Czytelni.

Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

Jednym z podstawowych zadań biblioteki, warunkującej jej rozwój jest gromadzenie nowych wydawnictw oraz uzupełnianie zbiorów o brakujące starsze wydawnictwa. Zbiory biblioteki są powiększane poprzez zakup nowości książkowych, otrzymane dary oraz wymianę międzybiblioteczną – zawsze zgodnie z profilem biblioteki.

W okresie od lipca do grudnia 2010 r. zbiory biblioteczne wzbogaciły się o 1661 woluminów.

Korzystając ze stałego budżetu, przeznaczanego przez Kurię, na zakup nowości wydawniczych, zakupiono w tym okresie 536 pozycji, nabywając w pierwszym rzędzie publikacje wydawnictw związanych z wydziałami teologicznymi.

Przy zakupie nowości zrezygnowano z pośrednictwa księgarni, które doliczały swoją marżę, a rozpoczęto zakupy wprost od wydawców oraz za pośrednictwem hurtowni specjalizującej się w obsłudze bibliotek. Udało się dzięki temu uzyskać się znaczne rabaty na podejmowane przez bibliotekę zakupy. Zrezygnowano z kupowania periodyków teologicznych na rynku księgarskim, wprowadzając w to miejsce prenumeratę, która gwarantuje kompletność zbiorów oraz regularne otrzymywanie nowości wydawniczych.

Uzupełniono brakujące egzemplarze podstawowych wydawnictw ciągłych i zwartych, poprzez zakup brakujących tomów takich czasopism jak *Roczniki Teologiczne, Teologia i Człowiek, Pedagogia Christiana, W Drodze, Studia Płockie*

. Zakupiono także brakujące zeszyty *Polskiego Słownika Biograficznego*

Do szczególnie ważnych nabytków należy zaliczyć dwie rozprawy ks. Stanisława Kujota, jednego z najbardziej zasłużonych historyków Pomorza: *Sprawa toruńska z r. 1724* opublikowaną w Rocznikach Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk t.XX za rok 1894 oraz *Czternasty*

listopada 1308 r. na Pomorzu Gdańskim

opublikowaną w Rocznikach Towarzystwa Naukowego w Toruniu t.15 z 1908 r. Zostały one zakupione w antykwariatach w Bydgoszczy i Krakowie. Pozycje te mają szczególne znaczenie również z tego powodu, że Biblioteka Diecezjalna im. ks. S. Kujota do tej pory nie posiadała żadnej książki swojego patrona.

Dzięki współpracy z innymi bibliotekami o profilu teologicznym i uczestnictwie w wymianie międzybibliotecznej w ramach Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES Biblioteka Diecezjalna pozyskała 154 cenne i niedostępne już na rynku księgarskim pozycje. Pochodziły one z dubletów następujących bibliotek:

- Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- Biblioteka Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu

- Biblioteka Wyższego Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą

Jako darowizny biblioteka otrzymała 971 woluminów. Do ważniejszych darczyńców z tego okresu należą:

- ks. bp Andrzej Suski – 64 woluminy
- ks. prof. Marek Starowieyski – 99 woluminów
- ks. prof. Waldemar Chrostowski – 38 woluminów
- ks. dr Czesław Wojciechowski – 300 woluminów
- ks. dr Bogusław Dygdała – 143 woluminy
- Towarzystwo Naukowe w Toruniu – 162 woluminy

Do Biblioteki Diecezjalnej przekazywane są także dary książkowe przesłane do Kurii Diecezjalnej Toruńskiej oraz dla Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu.

Udostępnianie

Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 9-18, w środy 9-16; w sierpniu biblioteka jest nieczynna. Na liście czytelników Biblioteki figuruje 758 osób. W ciągu roku biblioteka była odwiedzana ogółem 5320 razy, w tym 926 razy korzystano ze zbiorów bibliotecznych w czytelnicy. Na zewnątrz wypożyczono 2281 woluminy. Najczęściej korzystali z książek klerycy, którzy wypożyczyli 1068 pozycji oraz regularnie odwiedzali czytelnicy.

W kolejnym roku, w związku z komputeryzacją Biblioteki oraz planowanym udostępnieniem katalogu zbiorów bibliotecznych on-line ilość czytelników oraz wypożyczeń prawdopodobnie wzrośnie.

Komputeryzacja

Wśród osiągnięć z zakresu informatyzacji Biblioteki, w 2010 roku należy wyliczyć stworzenie nowej, funkcjonalnej i rozbudowanej strony internetowej Biblioteki <http://www.bibdiec.pl>. Strona, posiadająca wiele linków i odnośników jest znaczną pomocą dla naszych czytelników. Najczęściej czytelnicy korzystają z linków do baz bibliograficznych dotyczących teologii oraz listy czasopism będących w zbiorach Biblioteki. Dziennie na stronie internetowej Biblioteki odnotowuje się około 60 wejść.

W dniu 10 grudnia 2010 r. została zawarta umowa o współpracy między Biblioteką Diecezjalną a Biblioteką Uniwersytecką w Toruniu w zakresie obsługi systemu bibliotecznego HORIZON. Na mocy umowy Biblioteka Diecezjalna będzie korzystała z bibliotecznego systemu komputerowego stosowanego na UMK. Po wprowadzeniu umowy w życie wszystkie nowe książki będą katalogowane już w tym systemie, w formacie zgodnym z najnowszymi światowymi standardami bibliotecznymi, a katalog naszej biblioteki będzie dostępny on-line.

Dotychczasowy katalog tworzony w systemie bibliotecznym MAK BN i dostępny w komputerach znajdujących się w naszej bibliotece, został przekazany informatykom z firmy „Informa” z Poznania, będącej autoryzowanym przedstawicielem na Polskę firmy SirsiDynix, producenta systemu Horizon. Rekordy biblioteczne będą skonwertowane do standardu USMARC i zaimportowane do Horizona. Zakończenie tych prac planowane jest na styczeń 2011 r.

Po wprowadzeniu systemu Horizon katalogowanie nowych pozycji będzie uproszczone, gdyż wiele rekordów bibliograficznych można będzie pobrać z NUKAT-u (Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny).

Pierwsi pracownicy naszej biblioteki przeszli już na UMK podstawowe szkolenie w zakresie obsługi nowego systemu oraz obowiązujących w nim zasad katalogowania, kolejne osoby odbędą takie przeszkolenia w 2011 r.

Wszystkie książki zostaną także stopniowo zaopatrzone w kody kreskowe i etykiety wolnego dostępu, co umożliwi z czasem automatyzację wypożyczeń, a także nanoszenie do dostępnego w sieci katalogu informacji o dostępności lub wypożyczeniu konkretnej pozycji. Stosowne uzgodnienia zostały już podjęte we współpracy z informatykami z Biblioteki Głównej UMK.

Ufamy, że wprowadzane zmiany ułatwią naszym czytelnikom korzystanie z naszych zbiorów i przyczynią się do znaczącego unowocześnienia Biblioteki Diecezjalnej.

Cenne zbiory

Biblioteka Diecezjalna w Toruniu powstała zaledwie kilkanaście lat temu, nie może więc

pochwalić się bogatymi zbiorami średniowiecznych rękopisów czy bezcennych starodruków, które często znajdują się w zbiorach bibliotek kościelnych legitymujących się wielowiekową tradycją. Mimo to w zbiorach naszej biblioteki posiadamy wiele cennych pozycji. Pochodzą one zasadniczo z dwóch źródeł, darów ks. bpa Andrzeja Suskiego oraz ze zbiorów zamykanych bibliotek kościelnych w Belgii, które dzięki staraniom ks. prof. Marka Starowieyskiego zostały przekazane naszej bibliotece.

Do najcenniejszych zbiorów Biblioteki możemy zaliczyć następujące wydawnictwa:

- [Sources chrétiennes](#) (1943 -)
- [Dictionnaire d'archéologie Chrétienne et de liturgie](#) (Paris 1907 - 1953)
- [Słownik języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego](#) (1807 - 1814) - I wydanie
- [Dictionnaire de spiritualité ascétique et mystique](#) (1933 - 1995)
- Acta Synodalia S.C.Oe. Vaticani II (1970 -)
- Insegnamenti di Giovanni Paolo II (1980 -)
- Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich (1880 - reprint)